

UVOD

Pojam seksualne delinkvencije. Seksualnost, seksualne potrebe i odnos su dio čovjekove prirode. Ona nije prost akt polnog opštenja i oplođenja, nego i njegova biološka i psihološka potreba, uslovljena određenim socijalnim obrascima – kulturom, običajima, moralom itd. Seksualna delinkvencija je pojava koja prevazilazi okvire prirodnosti i dobrovoljnosti partnera u seksualnom odnosu. To je kompleksna pojava čija suština proističe iz posebnog ponašanja učinioца delikta i donosa prema žrtvi.

Istorijska seksualnosti i seksualne izopačenosti i različitim oblicima društvene reakcije na njih stari su koliko i samo društvo. Krivična djela protiv slobode odlučivanja u polnim odnosima uvijek su predstavljala pojavu s ozbiljnim društvenim reakcijama, ali i problem u krivičnopravnim sistemima. Pritokus ovom problemu razlikuje se od zemlje do zemlje i kreće se od vrlo rigoroznih pristupa (od kastracije i sterilizacije delikventa do kazni zatvora i smrtnih kazni), do potpunog izostavljanja pitanja uredenja i inkriminacija polnih odnosa, izuzev u slučajevima: fizičke prinude od strane izvršioca i incesta.¹

Pod pojmom «**seksualni delicti – delicta carnis**» u najnovijem krivičnom zakonu podrazumjeva se silovanje, spolni odnošaj sa nemoćnom osobom, spolni odnošaj zloupotrebom položaja, prinuda na spolni odnošaj, spolni odnošaj s djetetom, bludne radnje, zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom, navođenje na prostituciju, iskorišćavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije, upoznavanje djeteta s pornografijom i rodoskrvnuće.

Seksualni delicti predstavljaju djela u društvu koja su nečovječna, nemoralna, gruba, podmukla i destruktivna. Kriminalistička praksa pokazuje da kod većine seksualnih delikata žrtve se suočavaju sa traumatskim posledicama kao što su povlačenje iz društva, osjećaj stida i dr.

Seksualni delicti su propisani u Krivičnom zakonu Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta.

Prilikom izrade ovog diplomskog rada korištene su različite metode naučnog istraživanja.

Rad se sastoji iz četiri dijela, u prvom dijelu iznesene su opšte karakteristike seksualnih delikata, krivično pravna regulativa i dr. U drugom dijelu rada „Otkrivanje seksualnih delikata“ razrađena je metodika otkrivanja seksualnih delikata i počinilaca. Seksualni delicti su karakteristični po tome što se oni često događaju a da policijski i drugi organi ne znaju za njih, tako da prvo treba

treba otkriti delikt, da bi se kasnije razjasnilo ko je počinilac a ko žrtva u tom deliktu. U trećem dijelu obrađena je metodika razjašnjavanja seksualnih delikata. U završnom četvrtom dijelu obrađena je tema „dokazivanje seksualnih delikata“ što predstavlja jedan od najtežih zadataka policijskih i sudskeh organa u čitavom postupku, obzirom da se seksualni delikti otkrivaju nakon protoka izvjesnog vremena od dana učinjenja.

Diplomski /specijalistički rad na temu „Seksualni delikti – otkrivanje, razjašnjenje i dokazivanje“ prvenstveno ima za cilj suzbijanje ove vrste delikata u društvu, tj. da se preko nadležnih institucija vrši upoznavanje - ohrabrvanje žrtava da blagovremeno - odmah prijavljuju seksualne delikte, kako oni više nebi bili „Tamana brojka“. Jedino zajedničkim radom službenika policije, tužilaštava, sudova, pedagoških ustanova, žrtava, i dr. nadležnih institucija ovi oblici delikata koji pate društvo kroz čitavu istoriju, mogu da stave pod veću kontrolu.

Pri izradi diplomskog /specijalističkog rada vršio sam istraživanja „Seksualnih delikata“ na području Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona. Prilikom istraživanja krivičnog djela „Silovanje“ vidljivo je smanjenje ovog oblika kd-la, što je pozitivna činjenica, dok su drugi oblici kd-la „Iskorišćavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije“ u porastu.²

² Statistički podaci iz Odjeljenja za analitiku i planiranje MUP TK-a.